

ORTAOKUL

KUR'AN-I KERİM

KUR'AN-I KERİM'İ OKUMAYA GİRİŞ

EZBERLENECEK DUALAR, SURELER VE ANLAMLARI

1. Kur'an'ı Anlayarak Okumanın Amacı

Düşünelim Tartışalım

**Kur'an'ı anlayarak
okumaya niçin
ihtiyaç duyarız?
Düşüncelerinizi
arkadaşlarınızla
paylaşınız.**

Kur'an, insanı yoktan var eden Yüce Yaraticı'nın, kendisiyle kullarına seslendiği ilâhî mesajın adıdır. Kur'an okuyan insan, Rabb'inin kendisine olan sevgisini hisseder, O'nu dinliyor olmanın doyumsuz hazzını yaşar.

Bu sevgiyi fark edebilmek ve Rabb'imizle iletişim kurmak ise ancak Kur'an'ı anlayarak okumak ve hayatı Kur'an'ın içerdiği gerçekler ışığında yaşamakla mümkün olacaktır.

Kur'an'ı anlayarak okumak, inanan insanın en temel görevlerindedir. Çünkü Hz. Peygamber, bize Kur'an'ı ulaştırmış ve yaşamında bütünüyle onun ilkelerinin hayatımıza nasıl yansıtılacağını göstermiştir.

“Size Allah'ın kitabını ve Rasûlünün sünnetini bırakıyorum. Onlara sahip çıkarsanız, asla yolunuzu şaşırırmazsınız.” demiştir.

Malik, el-Muvatta', Kader 3

Bu sebeple İslam'ı doğru bir şekilde benimsemek ve Peygamberimizin ahlakına sahip olabilmek, Kur'an'ı anlamaya bağlıdır.

“(Gecenin) yarısında (kalk)... ve Kur’an’ı tane tane oku. Doğrusu biz sana (sorumluluğu) ağır bir söz vahyedeceğiz. Şüphesiz gece ibadetinin etkisi daha fazla ve bu (ibadetteki) sözler daha düzgündür.

Çünkü gündüz vakti sana uzun bir meşguliyet vardır. Rabbinin adını an ve bütün benliğine O’na yönel. O, doğunun da batının da Rabbidir. Ondan başka hiçbir ilah yoktur. Öyle ise O’na güvenip dayan!”

Müzzemmil suresi 2-9

Öğrenelim Tartışalım

**“Bu Kur’an, ayetlerini
düşünsünler ve akıl
sahipleri öğüt
alsınlar diye sana
indirdiğimiz mübarek
bir kitaptır.”
(Sa’d Suresi 29. ayet)**

Bu ayetten ne anlıyorsunuz.
Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Kur'an, insanları doğru yola iletmek için indirilmiştir.

Kur'an, bütün zamanlarda insanlığın yol göstericisidir. Kur'an'ın gösterdiği yolu bulabilmek için onu okuyup mânasını anlamak lazımdır.

Bu hususu Yüce Allah, defalarca hatırlatır:

“Biz onu, Arapça bir Kur'an olarak indirdik ki anlayasınız.” Yûsuf suresi 2

Öğrenelim Tartışalım

**“Biz kesinlikle
Kur’an’ı düşünüp
öğüt almak için
kolaylaştırdık.
Var mı öğüt alan?”
(Kamer suresi 17.
ayet)**

**Bu ayetten ne anlıyorsunuz.
Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.**

Allah kelamı Arap toplumunda yaşayan bir peygambere indirildiğinden, Arap diliyle gönderilmiştir.

Fakat Hz. Peygamber, yalnız Araplara değil bütün insanlığa müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderilmiştir. Bu sebeple Kur'an, **bütün insanlığın** hidayet kaynağıdır. Böyle olduğuna göre onu kendi yararlarına olmak üzere bütün insanların okuyup anlamaları gerekir.

Kur'an-ı Kerim, İstiklal şairimiz Mehmet Akif'in deyimiyle sadece kabirlerde, cenaze törenlerinde, dinî programlarda okunmak için gönderilmiş bir kitap değildir. O, Allah'ın insanlığa mesajıdır. Bu mesajdaki emir ve yasaklara uygun yaşayabilmek için onun anlaşılması şarttır.

İbret olmaz bize her gün okuruz ezberde
Yoksa hiç mânâ aranmaz mı bu ayetlerde?
Lafz-ı muhkem yalnız anlaşılan Kur'an'ın
Çünkü kaydında değil hiç birimiz mânânın.
Ya açar Nazm-ı Celil'in bakarız yaprağına
Yâhut üfler geçeriz bir ölünün toprağına.
İnmemiştir hele Kur'an şunu hakkıyla bilin
Ne mezarlıkta okunmak ne fal bakmak için.

Mehmet Akif ERSOY

Öğrenelim Tartışalım

1. Kur'an surelerini nasıl ezberliyor, ezber yaparken nelere dikkat ediyorsunuz?

2. Ezberlemeyi kolaylaştırdığını düşündüğünüz farklı yöntemleriniz var mı?

Deneyimlerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

2. Kur'an'ı Ezberlemenin İlkeleri ve Yöntemleri

Kur'an'ı öğrenmek, öğretmek ve ezberlemek, büyük bir onurdur. Bizi yaratan Allah'ın sözlerine kulak vermek ve Rabb'imize olan sevgimizi göstermek anlamına gelir.

Din öğretimindeki en önemli konulardan biri de sure öğretimidir. Sure öğretiminde bazı ilke ve yöntemleri benimsemek, hem ezberi kolaylaştıracak hem de onun unutulmamasına katkı sağlayacaktır. Şimdi bunlara değinmeye çalışalım.

Öğrenelim Tartışalım

Ezberleyeceğimiz surelerin temel düşüncesini gösterecek bazı sorular oluşturmamız, ezber öncesinde ilgi ve dikkatimizi artıracaktır:

Mesela Nasr suresini ezberleyeceğimizi düşünelim.

“Allah’ın yardımı ve zafer geldiğinde, insanların grup grup Allah’ın dinine girdiğini gördüğünde, Rabb’ine hamt ederek tespihte bulun ve ondan bağışlanma dile! Çünkü o tövbeleri çok kabul edendir.”

Bu sure ile ilgili olarak şu sorulara cevap bulmaya çalışalım:

1. Allah bu sözlerle neyi ya da nasıl bir durumu anlatmak istemiştir?
2. Bu sözlerle nasıl bir duygu ya da düşünceyi dile getirmiştir?
3. Belirli bir duygu ve düşünceyi anlatan bu sözler nasıl bir etki gösterir?

Surenin ele aldığı konuyla ilgili herhangi bir atasözü ya da deyim biliyor muyuz?

Sure Öğretimini Kolaylaştıracak Bazı İlkeler

1. Rabb'imizi sevdiğimiz için onun sözlerini de sevmeliyiz. Onun sözlerini severek ezberlemeli, sevgiyle öğrenmeliyiz.

2. Hangi sureyi ezberleyeceksek o sureyi ezberleyip öğrenmenin gerekliliğine ve bu görevi başaracağımıza olan inancımız tam olmalıdır.

3. Bir sureyi ezberlemeden önce o sure hakkında bilgi sahibi olmalıyız. Böylece o sure üzerinde gerekli dikkat ve ilgiyi sağlamış oluruz. Mesela Fil suresinde Allah, Kâbe'yi yıkmaya gelen, fillerle donatılmış çok büyük bir orduyu kuşların attığı küçücük taşlarla yok etmiştir. Allah'ın gücü sonsuzdur. Bu sureyi öğrenmek, bize bütün bu gerçekleri hatırlatmış olacaktır.

Sure Öğretimini Kolaylaştıracak Bazı İlkeler

4. Mümkün olduğu kadar zihnimizin saf ve duru olduğu anlarda ezber yapmaya çalışmalıyız

5. Ezber yapmaya başlamadan önce ilgili sayfa veya sureyi mahreç, telaffuz ve tecvidine dikkat ederek birçok kez yüzünden okumalıyız.

6. Sureyi ezberleme aşamasında, hatalı ezberlemenin önüne geçmek için öğretmenimizin sureyi okuyuşunu dikkatle takip etmeliyiz. Ayrıca sureyi, telaffuzu düzgün hafızlardan dinlememiz de faydalı olacaktır. Sureyi daha sonra arkadaşlarımızla birkaç kez karşılıklı olarak okur, yanlışlarımızı düzeltebiliriz.

Sure Öğretimini Kolaylaştıracak Bazı İlkeler

7. Bu teknikler, sure öğretimde tek başına yeterli değildir. Dolayısıyla, surenin metni ve anlamına yönelik slayt, resim, CD gibi görsel ve işitsel öğretim materyallerinden yararlanabiliriz.

8. Ezberlediğimiz sureleri çabuk unutmamak için sık sık tekrar yapmalıyız.

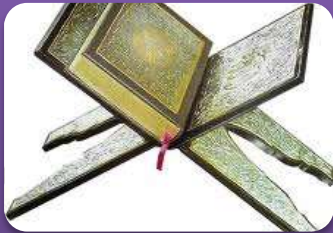
9. Surelerin Türkçe anlamını okumak da faydalı olacaktır. Böylece Arapça olarak ezberlenen surelerde ne denildiğini bilecek, ezbere olan ilgi ve isteğimiz artacaktır. O surenin hedefini, temel işlevini bildiğimiz için de onu ezberlemeye kendiliğimizden ihtiyaç hissetmiş olacağız.

10. Ezberlediğimiz sureyi namazlarımızda, dua esnasında veya dinî törenlerde; kısacası yaşamın farklı alanlarında kullanmalıyız. Bu, yaptığımız ezberi canlı tutmamızı sağlayacaktır.

11. Ezberleyeceğimiz surelerin pratik değerleri ve yararları üzerinde durmalıyız. Örneğin namazlarımızın ardından, gece yatağımıza yattığımızda ya da herhangi bir rahatsızlık hissettiğimizde Felâk ve Nâs surelerini okumamız Hz. Peygamberimizce (sav) tavsiye edilmiştir. Bu sureleri ezberlemekle Allah'a sığınışımızı canlı bir şekilde ifade etme, rahatlatma ve kötülöklere karşı Rabb'imize yönelme imkânı elde edeceğimizi biliriz.

12. Sureler öğrenirken, onunla bize kazandırılmak istenenleri davranışa dönüştürmemiz çok önemlidir. Öğrenmenin kalıcı olması ancak öğrenileni yaşama geçirmekle sağlanır. Yaptığımız ezberin kalıcı olabilmesi için de onun anlamı üzerinde konuşmalı, konuyla ilgili akla gelebilecek sorulara cevap bulmaya çalışmalıyız.

13. İsteksiz olarak ya da bir tür zorlama ile ezber yapmamalı, bunun için istekli olduğumuz zamanları seçmeliyiz.

14. Sure ve duaların kalıcı olması için gerekli olan bir başka husus da bunların diğer derslerde yer alan ilgili konularla beraber sürekli hatırlanmasıdır. Mesela sınıfta dua konusunu işlerken Fâtiha suresini, Allah'ın Peygamberimize verdiği üstün özellikleri konuşurken Kevser suresini aklımıza getirebiliriz. Bu sayede konuları Kur'an-ı Kerim ışığında da işlemiş olacak, onlardaki mesajı daha iyi anlamış olacağız. Ayrıca daha önce ezberlediğimiz sureleri de unutmamış olacağız.

15. Ezber yaparken zorluk çekiyorsak, farklı zamanlarda ezberlemeyi denemeliyiz. Bu konuda, öğretmenimizden, daha önceden ezber yapmış arkadaşlarımızdan ya da ailemizden de yardım alabiliriz.

16. Ezber yapmaya başladığımız anlarda başlangıçta zor ya da oldukça yavaş ezberleyebiliriz. Bu durumda kendimize olan inancımızı asla kaybetmemeli, moralimizi yüksek tutmalıyız. İlerleyen zamanlarda ezber kabiliyetimizin ve ezberleme hızımızın artacağını bilmeliyiz.

17. Surede yer alan kelime ve kelime grupları üzerinde yapacağımız bazı çalışmalar, ezber yapmamızı kolaylaştıracaktır. Surenin anlamını kavramaya çalışmalı, tek tek bilinmeyen kelimeler üzerinde durarak gerektiğinde öğretmenimizden yardım almalıyız. Böylece sureyi hem daha kolay ezberlemiş olacağız hem de surenin mesajını daha iyi öğrenme imkânını elde edeceğiz.

18. Suredeki ana fikri kavramış olmamız da kolay ezberlemeye katkı sağlayacaktır. Her kelimenin ana fikirle ilgisini kurarsak, parçadan bütüne doğru hareket edeceğimizden, ezberlemek de o surede yer alan bilgiyi kullanmak da kolaylaşmış olacaktır.

19. Her işte olduğu gibi Kur'an ezberi yaparken de kendimize güvenin, kararlı olmanın faydalı olacağı açıktır

Kur'an'ı Ezberleme Yöntemleri

1. Sınıf içinde ezber yapmayan ya da sureyi ezberlemeyen arkadaşımızı sınıfta küçük düşürmekten kaçınmalıyız.

2. Eğitimde ezber yönteminin tek başına asla yeterli olmadığını bilmeliyiz.

Herkesin kendine göre farklı ezber yapma yöntemleri olabilir. Esas olan, kişinin kendi ezber kabiliyetini iyi bilmesi ve ona göre teknikler geliştirmesidir. Bununla birlikte genel olarak Kur'an ezberlemede takip edilen iki ana metot vardır:

Parçadan bütüne ve bütün olarak ezberleme.

A. Parçadan Bütüne Ezberleme: Bu da kendi arasında ikiye ayrılır:

1. Mekanik Ezberleme:

Öğrencinin bir sayfayı baştan sona doğru parça parça (ayet ayet, satır satır) ezberlemesidir. Bu tarz, daha çabuk, daha kolay ve zaman kazandırıcıdır. Ancak devamlı böyle yapılan ezberlerin unutulması çabuk olabilir. Hatırlanmakta zorluk çekilebilir. Bu metotla ezber yapan ya da hafızlığa çalışan kişi daima sayfa başını hatırlama ihtiyacı hisseder.

2. Tahlîlî Ezberleme:

Sayfayı aşağıdan yukarıya doğru ezberleme metodudur. Bu metotla sayfa ortasından okumak ve hatırlamak daha kolayken; bir önceki metotta sayfa başını hatırlamak daha kolaydır. Genel olarak bu metodun daha verimli olduğu söylenebilir. Hafıza daima aktiftir. Hafızada daha uzun süre ezber kalır ve daha kolay hatırlanır. Bununla birlikte, sürekli bunlardan birini kullanmak yerine zaman zaman her ikisine de başvurmak faydalı olacaktır.

B. Bütün Olarak Sayfayı Ezberleme Metodu:

Bu metot ülkemizde pek yaygın değildir. Bu yöntemde, hafıza tekniklerinden yararlanma ve görsel olarak ezberleme anlayışı etkindir. Ezberlenecek sayfa defalarca düzgün bir şekilde yüzünden okunur. Ezberlemeyi kolaylaştırmak için, ilgili sayfa veya surenin Türkçe mealinin okunması da tavsiye edilir.

“2003’ten beri hizmete devam”

*Ek işimiz değil,
Tek işimiz...*

TIKLAYINIZ
DAHA FAZLA
DÖKÜMAN İÇİN

 DDY YAYINLARI
İnönü M. Turgutreis C. No:63 İZMİR

 dindersi.com
— 2003’den beri —

0 505 979 88 88 - 0 555 153 08 74